

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง กรณีศึกษาชุมชนโค้งรถไฟยมราช” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนโค้งรถไฟยมราช และแนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ กลุ่มประชากรตัวอย่างเป็นสมาชิกกลุ่มสวัสดิการชุมชนเมือง จำนวนทั้งสิ้น 123 คน ใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือ และวิเคราะห์ผลทางสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย เลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 55 ปีขึ้นไป สถานภาพสมรส มีระดับการศึกษาประถมศึกษา อาชีพค้าขาย หาบเร่และแผงลอย รายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท มีสมาชิกในครอบครัว 1-3 คน และอาศัยอยู่ในชุมชนโค้งรถไฟยมราช 7 ปีขึ้นไป เป็นสมาชิกกองทุนออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการสังคม เหตุผลในการเข้าร่วมกลุ่มสวัสดิการคือตรงกับความต้องการ/ปัญหา โดยเข้าร่วมกิจกรรม/เข้ารับการอบรม ชุมชนโค้งรถไฟยมราช มีรูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองอยู่บนฐานแนวคิดที่สำคัญ 3 ฐาน คือ 1) การจัดสวัสดิการชุมชนบนฐานองค์การการเงิน ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อสวัสดิการสังคม กองทุนหมุนเวียนเพื่อการประกอบอาชีพ และกองทุนชุมชน 2) การจัดสวัสดิการชุมชนบนฐานหลักคำสอนศาสนา/อุดมการณ์ ได้แก่ กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ชาวอิสลาม และกองทุนเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน และ 3) รูปแบบการจัดสวัสดิการชุมชนบนฐานสวัสดิการชุมชนเมือง ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อบ้านมั่นคง ทั้งนี้สมาชิกกลุ่มสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนโค้งรถไฟยมราช ต้องการให้ชุมชนจัดสวัสดิการ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ เงินสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล กิจกรรมการเรียนการสอน โครงการสอนศาสนาแก่เด็กและเยาวชนทุนการศึกษา และเงินสงเคราะห์/เบี้ยยังชีพคนพิการ แนวทางการส่งเสริมการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของโค้งรถไฟยมราช ที่สำคัญที่สุดคือ การส่งเสริมด้านการมีส่วนร่วม ด้านผลประโยชน์ตอบแทน ควรจัดบริการที่ตรงกับความต้องการ มีการสำรวจความพึงพอใจกับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ และควรพิจารณาปรับปรุงความเหมาะสมของหลักเกณฑ์อัตราการออม/ การจ่ายเงินสมทบ/ ดอกเบี้ยเงินกู้ต่อผลประโยชน์ ด้านการประสานงาน โดยส่งเสริมให้มีการสนับสนุนทรัพยากรทั้งเงิน วัสดุอุปกรณ์ ความรู้จากองค์กรภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับภาคส่วนอื่น

ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมให้การจัดสวัสดิการชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยบูรณาการความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ใช้กลไกสื่อเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างให้มีชุมชนต้นแบบในการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง พัฒนาศักยภาพของคณะกรรมการและสมาชิก ให้สมาชิกทุกช่วงวัยมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา เพื่อการช่วยเหลือเกื้อกูลกันบนแนวคิด สิทธิและความเสมอภาค นำมาตรการทางการเงินการคลังมาใช้ในการจัดสวัสดิการ และควรมีการศึกษาต่อไปเกี่ยวกับรูปแบบการส่งเสริมกระบวนการจัดสวัสดิการชุมชนเมือง พัฒนาการการจัดสวัสดิการชุมชนเมืองของชุมชนต่างๆ และคุณสมบัติอันพึงประสงค์ของคณะกรรมการกองทุน